ÅRSSKRIFT 2017

LODSEJERSAMMENSLUTNINGEN HAMMER BAKKER

KÆRE LODSEJERE!

Hermed udgives årsskriftet 2017 med stor tak til vores annoncører.

2017 vil nok blive husket som et af de vådeste og mindst solrige år i mands minde. Vandpytterne har nærmest været små søer, og den sandede jord, hvor vandet ellers hurtigt forsvinder, har slet ikke kunnet opsuge al væden og har i flere omgange været så fuldstændigt mudret, at det har svuppet efter hvert fodtrin. Solen har været en sjælden gæst, som ikke fik lov til at skinne en hel dag igennem, før den blev dækket af mørke regnskyer og en næsten uendelig vestenvind, der blot bragte endnu mere regn med sig. Kort sagt: Èn lang novemberstemning af Henrik Nordbrandtske-dimensioner.

Livsbekræftende som altid er det så heldigvis at få lov at interviewe mennesker, der har tilknytning til Bakkerne på hver deres egen, personlige måde og denne gang oven i købet med musikken som fællesnævner, hvilket forsidebilledet illustrerer. Hermed en stor tak til Sheena Villadsen for dette smukke maleri af hendes datter, keramikeren Una, som sammen med sin bror, kunstmaleren Bo bliver præsenteret i det ene interview.

I det andet møder vi Niels Christian Nielsen, Urmose, hvis fornemme, musikalske engagement ligger i jagthornsregi. Under dette interview dukkede der en lille, fin Hammer Bakker sang op, som priser mange af de kvaliteter, man kan finde i netop dette naturområde. Sangen blev sunget ved Niels Christians mors 80-års fødselsdag. Desværre var der ingen forfatterangivelse, men ved lidt "detektivarbejde" har vi med 99% sikkerhed fundet ud af, at den er digtet af Christa Dahl, som for over 90 år siden blev født i Søhuset. Tak til hendes datter, Ingelise Dahl, der har givet os lov til at trykke den i dette års udgave.

Netop denne sang har vi medtaget under årstidstræet, fordi den rammer plet i en mere eller mindre synlig "kamp" om bevaring af hele dette dejlige naturområde, som langsomt, men sikkert har udviklet sig til et liebhaverkvarter og dermed til et "bytte" for grådige investorer.

Fra redaktionens side skal lyde en stor tak til både Una, Sheena og Niels Christian for deres medvirken i dette årsskrift.

2017 blev imidlertid også året, hvor initiativtageren til oprettelsen af lodsejersammenslutningen, æresmedlemmet Jens Pedersen døde i september. Se mindeord og uddrag af den første artikel, Jens Pedersen skrev i Bladets 1. år: 1991, hæfte nr. 2 .

Fra Hammer Bakker kalenderen, som udgives af Lions Club Hammer Bakker, har vi fået lov at medtage oktober-billedet af Grønspætten. Teksten hertil er forfattet af Birgit Jeppesen, Hammer Pigerne. Denne specielle fugl er flere gange observeret i Bakkerne bl.a. i den vestlige del af skoven. Hermed en tak til Lions Club og Vodskov Avis, der velvilligt har stillet dette materiale til rådighed.

Den 18-8-2018 er der igen mulighed for at deltage i den traditionsrige hestevognstur, der uanset vejret altid er en både hyggelig og anderledes skovtur for hele familien. Gæster er også velkomne!

Mere herom senere på året.

Hermed vil vi ønske Jer alle rigtig god fornøjelse med det nye årsskrift.

Venlig hilsen
redaktionen.

LODSEJERSAMMENSLUTNINGEN HAMMER BAKKER

Bestyrelsen

Formand

Tage Kragbak
Vesterbæk 70
9310 Vodskov
tk@kragbak-olesen.dk
Tlf. 21787099.
Har boet med familie siden 1989 på Ørndal midt i Hammer Bakker. Bakkerne med deres mennesker og landskab går i blodet, er blevet en livsform. Noget af fritiden går med jagt. Driver advokatvirksomhed i Aalborg.

Næstformand og sekretær

Hanne Davidsen
Søhusevej 85
9310 Vodskov
broedlandshus@mail.tele.dk
Tlf. 98286622
Hanne Davidsen bor sammen med sin mand, Werner Davidsen i 'Brødlandshus' som de har ejet siden 1982. Hanne holder meget af bakkerne og færdes i skoven både arbejdsmæssigt og i fritiden, bl.a. med jagt.

Kasserer og jagtudvalg

Martin Søndergaard
Tandal 15
9380 Vestbjerg
Tlf. 98297197/40550432
Martin Søndergaard bor med Karin på Tandal 15, som de har ejet siden 1986. Han har været ansat ved Aalborg Kommunes Beredskab og nyder naturen i bakkerne hele året.

Festudvalg

Tine Tindal Leth Bak
Hammerhusvej 20
9381 Sulsted
Tlf.: 21 93 25 54
E-mail: tinetindal@gmail.com

Tine Tindal Leth Bak bor sammen med sin mand Claus Leth Bak i den nordvestlige del af Hammer Bakker. Tine elsker naturoplevelserne og roen ved at bo i skoven. Tine er cand.mag. i engelsk og arbejder på Aalborg Universitet som kommunikationsmedarbejder.

Festudvalg og medlemsudvalg

Andreas Bech Jensen
Hammerhusvej 35A
9381 Sulsted
bechjensen@hotmail.com
Tlf. 98261127

Medlemsudvalg

Klaus Fossing
Søhusevej 4
9380 Vestbjerg
kf@dc-supply.dk
mobil 40809804
Klaus Fossing bor på Søhusevej i udkanten af Vestbjerg by. Han er meget engageret i at bevare Hammer Bakkers skønhed uspoleret og deltager specielt i arbejdet med at bevare Tandal ubebygget.

Udenfor bestyrelsen

Flemming Mulbjerg:
Webmaster.

Finn og Katrine Nielsen:
Redaktion for Årsskriftet.

ANNONCER:
Pris for annoncer:
1/2 side: 400 kr.
1/1 side: 600 kr.

Kontakt redaktionen:
ideonskovbutik@hotmail.com

UNA OG BO VILLADSEN

Endnu engang havde redaktionen den fornøjelse at mødes med Sheena Villadsen i hendes lille eventyrhus i Paradisdalen, men denne gang for at høre om hendes to, meget kunstnerisk begavede børn, Una og Bo.
Una var til stede og fortalte levende om deres barndom. Bo kunne af gode grunde ikke deltage, da han døde alt for tidligt i 1990, kun 37 år gammel, men hans kunst lever stadig i form af mange billeder og skitser, hvoraf vi sidste år var så heldige at få lov at bruge hans dejlige maleri af Hammer Kirke som forside på bladet.
Sheena er født og opvokset i Skotland, men da hun mødte den danske arkitektstuderende, Jens Arne Villadsen, besluttede hun sig for at rejse til Danmark for at gifte sig med ham, og i 1950 blev de viet i Hammer Kirke.
Det unge par bosatte sig i Aalborg, og i 1952 fik de deres første barn, Martin Bo Villadsen og i 1954 Muieriall Una Villadsen. Sheena kom jo som sagt fra det skotske højland, og da hun første gang oplevede Hammer Bakker, tabte hun sit hjerte til dette dejlige naturområde, fordi det på forunderlig vis mindede hende om hendes hjemland. I 1956 købte de Schlichtkrulls gamle atelier af

Maleri af Bo Villadsen

malerens enke, Marie, og købet blev jo Sheenas, og dermed også børnenes skæbne.
Dette kunstnerværksted, der er lige så eventyragtigt som Sheenas senere bolig, blev familiens sommerhus, også selvom det var meget primitivt indrettet. Der var hverken el, vand, toilet eller varme, kun en pejs, men det tog man sig da ikke af, det var jo netop charmen ved at bo i skoven. Så snart forsommeren satte ind, flyttede familien op i Bakkerne, væk fra byen og ud i den frie natur. Jens Arne skulle jo passe sin tegnestue i Aalborg, så han kørte frem og tilbage hver dag på sin knallert. Når man har set, hvor lille atelieret er, kan man kun undrende spørge: ”Ja, men hvor sov I?”.
”Vi sov i køjesenge langs den ene væg, og far og mor i en sovesofa langs den anden. Om morgenen kunne det jo godt være temmelig koldt, men hvis vi frøs, sagde mor: ”Så må I ud at røre jer, find brænde og pinde til pejsen, og hent vand, mælk og æg nede på gården.!” Så gik det afsted over stok og sten i hvert fald ned til gården, men mere roligt hjemad, når de skulle bære både mælk og vand uden at spilde. Den dag i dag, når Una står i sin mors lille køkken og skal vaske op, kan hun endnu få en følelse af det mirakuløse, der ligger i, at man bare kan åbne hanen, så kommer vandet af sig selv.
Når pligterne var overstået, løb de straks ud at lege, og helt uforstyrret kunne de fordybe sig i Bakkernes uudtømmelige muligheder og skabe alt det, børns rige fantasi kan udfolde, når de befinder sig i det ”rum”, der ligger barnesjælen nærmest: Naturen. Deres mor havde også travlt, altid var hun i gang med en skitse eller et maleri.
Når far kom hjem om aftenen, og maden var spist, blev petroleumslampen tændt, og så blev der læst op af gamle, klassiske børnebøger eller spillet forskellige spil.
Far var et lige så skabende menneske som mor, bl.a. byggede han huler i træerne, lavede stiger op dertil, og så konstruerede han en sæbekassebil, der naturligvis blev meget brugt.
Som arkitekt var han meget iderig og dygtig til at tegne huse. Derved skabte han sig en fin karriere med tegnestue både i Aalborg og København. Familien fandt en grund i Vestbjerg, hvor han selv byggede et dejligt hus, som stod færdigt i 1968, så hele året kunne de nu gå eller cykle ind til deres elskede sommerhus.
Børnene voksede altså op i en sfære af utallige skabelsesprocesser, så det er jo ikke underligt, at de begge som voksne søgte ind i kunsten. Men først skulle de i skole. Forældrene havde valgt Klostermarksskolen, -der også den gang- var en velrenommeret privatskole for det bedre borgerskabs børn. Her herskede en hård disciplin, både i timerne og frikvarterene, men heldigvis var der også en vældig kunstnerisk vejledning i form af den strenge, men idealistiske musiklærer, Herluf Jensen, som ihærdigt opfordrede sine elever til at lære at spille på orkesterinstrumenter, så de kunne blive musikere i hans skoleorkester. Una valgte først blokfløjten, siden klarinetten, tværfløjten og oboen, mens Bo kastede sin kærlighed på saxofonen, og begge blev optaget

i skoleorkesteret, men det var Una, som var den mest udholdende og den dag i dag stadig optræder ved festlige lejligheder og ved kirkekoncerter.
Noget af det, Una mindes fra skoletiden, var en 4-mands klub, som Bo oprettede med 3 af sine bedste venner, og de tilbragte meget af deres tid i skoven med at bygge huler, lege røver og soldater, og hvad drenge i den alder ellers kunne finde på. Også deres fødselsdage, som de altid fejrede i Bakkerne, var festlige. Udvalgte klassekammerater blev inviteret med, nogle gange også naboen, Fru Lunds barnebarn, Anne-Margrethe, og så kan det nok være, der blev leget i timevis. Det var virkelig populært at være gæst i skoven.
Una ser tilbage på sin og Bos barndom med stor glæde, fordi de som søskende besad den forunderlige gave at kunne enes – for det meste. Bo kunne godt drille lidt, men i det store hele inspirerede de hinanden og fulgtes ad i tykt og tyndt, og det fortsatte helt ind i deres voksenliv.
Jens Arne ville – som så mange andre fædre – gerne have, at hans søn skulle træde i hans fodspor og blive arkitekt, men Bos livsmål var at blive maler, han søgte ind på Kunstakademiet , Mejlgade i Århus og blev uddannet herfra. En af hans venner på denne skole var Lars HUG, som siden blev en kendt rockmusiker, men som altså også dyrkede de skønne kunster.
Ét er dog at blive uddannet maler, et andet er, om det, man skaber, passer ind i tidsånden, og her skulle det vise sig at blive meget svært for Bo. Gentagne gange sendte han sine værker ind til de store, censurerede udstillinger, men blev altid vraget, og når han forsøgte sig med private udstillinger, var kunstkritikerne meget hårde i deres dom, hvilket jo kunne mærkes såvel på selvtilliden som på pengepungen.
Når man ser hans billeder, forstår man det ikke, for han viser virkelig sans for både storhed og detaljer, især hos de helt almindelige, men også skæve eksistenser. Som en anden Toulouse Lautrec tilbragte han mange timer på de små caféer rundt om i Aalborg, hvor han sad og lavede skitser, og de malerier han derefter skabte hjemme i sit atelier, er mildt fortællende, men med expressionistiske islæt. Dog er der også en vis tyngde og stille alvor heri, og man kan så gætte på, at netop dette aspekt ikke passede ind i 70-ernes sangvinske, overfladiske, men også oprørske tidsånd. Bo var et stille og blidt menneske, ikke en fighter, som med et moderne udtryk "kunne sælge sig selv." Han forsøgte sig så med at tilbyde portrætmaling, men var igen uheldig – det passede slet ikke ind i tiden.
Dog fik han forbindelse med en ganske ung pige, som var meget optaget af hans billeder, de besluttede sig for at tage på dannelsesrejse sammen til Rom og tilbragte mange timer med at planlægge turen, men da det gik op for hende, at Bo nærede dybere følelser for hende, afbrød hun brat forbindelsen, og rejsen gik i vasken.
Når verden således gik ham imod, søgte han altid op i skoven, hvor han fik fornyede kræfter og fandt en mening med tilværelsen.
I Vodskov stiftede han dog bekendtskab med en gruppe mennesker, der havde dannet et center for spirituel udvikling, kaldet Uranus, og disse mennesker blev meget optaget af og begejstret for hans kunst, så endelig fandt han her den anerkendelse, han havde så hårdt brug for, og som kunne stive hans selvtillid af.
I 1977 tog han på Vrå højskole, hvor han 2 gange 4 måneder

Bo Villadsen

Skitse af Bo Villadsen

Selvportræt

fulgte Kunstnerlinien under ledelse af billedhugger Yan, søn af maleren og billedhuggeren, Kai Nielsen. Det blev et godt møde mellem disse to, Yan var meget begejstret for Bos kunnen, og da han opdagede, han også spillede saxofon, fik han til opgave, hver morgen at vække sine medstuderende med en fanfare.
Sheena var i mellemtiden blevet skilt fra sin mand, men havde ved gode venners hjælp fundet gården, Stapris, hvor hun kunne leje sig ind i stuehuset, men hun havde en drøm om at

Una i sit værksted

få lov at bygge et beboelseshus ved siden af atelieret, så hun kunne bo hele året i Paradisdalen, og både Una og Bo bakkede hende helhjertet op.
Una fandt sin skæbnevej, ikke gennem musikken, som man måske kunne tro, men gennem leret. Allerede som barn havde hun på en udstilling i Aalborghallen set en keramiker sidde ved sin drejeskive og trylle de skønneste former ud af det kolde, våde ler og blev helt betaget heraf. Det var noget der skulle afprøves! Som 18-årig tog hun på Vrå Højskole og fulgte et 2x4- måneders kursus på værkstedslinien, hvor hun bl.a. lærte at dreje.
I Vrå fandt hun også den bolig, som hun stadig har: 2 små, sammenhængende huse, hvor der er plads dels til ovn, drejeskive og udstillingsrum for hendes meget smukke og specielle lertøj, dels til privatbolig. I denne hyggelige, lille by har hun desuden fået et betydeligt netværk
Via Interrail drog hun som 22-årig ned til Holland, sejlede over til Dover, og så videre op til Nordskotland, hvor hun blev indlogeret hos en privat familie i byen, Inverness. Her fulgte hun et 2 ugers kursus i lertøj, design og brænding for at dygtiggøre sig, da hun var helt klar over, at leret skulle være hendes levevej.
Hjemme igen tog hun derfor mod til sig og gik til pottemageren i Hjelmerstald og spurgte, om hun måtte få lov at bruge hans drejeskive. Netop på det tidspunkt anvendte han den ikke ret tit, så det sagde han ja til. I knap 2 år kom hun i hans hyggelige værksted og arbejdede med leret på flere måder, så man kan godt sige, det blev en slags mesterlære for hende. Glædeligt var også, at meget af det, hun lavede, blev solgt i forretningen.
Men selvom hun ikke valgte musikervejen, spillede denne kunstart (bogstavelig talt) en væsentlig rolle i hendes liv. I 1981 blev hun opfordret til at deltage i Hjørring Studieorkester under ledelse af den navnkundige Alf Sjøen, som var fast dirigent ved Aalborg Byorkester, det senere Aalborg Symfoniorkester.
Han var meget dygtig, men også meget streng, så man skulle virkelig kunne noget og øve sig ihærdigt. Det var ikke lige let for de mange, unge musikere, men Una holdt meget af det og kunne vældigt godt lide, når den strenge dirigent skulle være lidt morsom og kaldte hende Unissimo.
Men Bakkerne, Sheena og Bo var dog stadig det vigtigste i hendes liv, og som sagt støttede hun også op om sin mors byggeplaner. Efter lang tids tovtrækkeri fik Sheena endelig en byggetilladelse. Denne blev givet på et tidspunkt, hvor reglerne var meget strenge, fordi

Una med fløjten

man den gang stadig ønskede at værne om Bakkernes egenart og en byggestil, som passede til skoven. Beboelseshuset måtte således ikke være større eller højere end atelieret, og det skulle være stråtækt. Denne strenghed kan man dog kun glæde sig over, når man oplever, hvor dejligt Sheenas hobitagtige ejendom falder ind i terrænet og giver beskueren en oplevelse af at være trådt ind i en tidslomme, der giver mindelser om Tolkiens eller Grimms eventyrverden.
Netop i dette tidsrum havde Bo og Una deres allerbedste stunder sammen, de deltog aktivt i alt omkring det lille, nye hus, og kunstnerisk set inspirerede de gensidigt hinanden til gavn for dem begge. Når Una fortæller om denne tid, stråler hendes øjne, og man kan mærke, med hvor stor og inderlig glæ-

Sheenas "eventyrhuse"

de, hun mindes denne periode. Men i 1990 døde Bo, kun 37 år gammel. Dette kommer man sig som familie jo aldrig over, men livet går ubønhørligt videre, og om man vil det eller ej, må man bare følge med. Ofte er det dog heldigvis sådan, at når en dør lukkes i livet, åbner der sig en ny.

Dette skete i skikkelse af Knud Rødbro, den tidligere Løkken/Vrå-borgmester, som en dag træder ind i Unas hyggelige værksted, han bliver vist rundt, og samtalen falder naturligvis også på Sheena og hendes hus, som Knud Rødbro efterfølgende besøger. Han bliver så optaget af "trekløverets" alsidige, kunstneriske virke, at han kontakter den kendte, populære skovridder og skribent, Helge Quistdorff og beder ham skrive en lille bog herom.

Samtidig opstår ideen om at lave en udstilling af deres værker på Vrå Højskole med fernisering i begyndelsen af januar 2005, hvor både bog og kunst kan sælges, og alt går op i en højere enhed:

Helge Quistdorffs introduktion med titlen "Den skotske Malerinde" udkommer til dagen, og til trods for en uforglemmelig orkan med hylende snestorm møder et talstærkt publikum op, Knud Rødbro byder velkommen, og Una spiller og holder foredrag.

En af dagene træder en nær ven af Bo ind ad døren. Hun og hendes mand køber Sheenas yndige maleri af "Eventyrhusene" og en af Unas smukke krukker samt bogen, som de hjemfører til Belgien. Dette forårsager en forespørgsel fra Schweiz, hvor 2 kunstkendere har set introduktionen og beder om en oversættelse til engelsk, hvad Sheena så selv foreståar. Al denne aktivitet kalder på et helt nyt engagement, og både mor og datter er lykkelige over successen, ikke mindst p.gr.a. den oprejsning Bo får.

Men ikke nok med det:

Med henblik på at bevare huset og atelieret i Paradisdalen som et slags refugie for unge kunstnere fra Vrå Højskole blev der – i samarbejde med Løkken-Vrå Kommune - oprettet en fond kaldt "Sheena Page, Una og Bos fond", der ad åre skulle tage hånd om stedet. Det skulle også omfatte Unas bolig og værksted.

Set i et historisk perspektiv, er det jo for Sheenas bolig en fremragende idé. Mange kendte kunstnere -endda en del med strålende karrierer - er kommet til Schlichtkrulls / Sheenas atelier, ja, man taler jo om "Kunstnerkolonien i Hammer Bakker". Og dette må da være bevaringsværdigt både i et lokalhistorisk såvel som i et nutidigt perspektiv, hvor kultur efterhånden er blevet et fremmedord.

Flere betydningsfulde mennesker har da også bakket det op. Der blev dannet en bestyrelse og skrevet vedtægter, som blev godkendt.

Endnu en udstilling åbnede i Vrå i forbindelse med Sheenas 85-årige fødselsdag i Januar 2010, og også denne blev et tilløbsstykke, hvilket naturligvis var til stor glæde for alle.

Men nok et slag skulle tildeles den lille familie: Fonden kunne ikke blive en realitet, da de nye regler herfor kræver, at der skal være et meget stort rådighedsbeløb, og da ingen af parterne kan stille med det, er fonden nu en saga blot!

Over for dette må man dog sige: Den skabervilje og -ånd, der har virket og til stadighed udøves af Una forsvinder jo aldrig, den har sat sit præg ind i tiden, såvel i form af fysiske kunstværker som i en både menneskelig og åndelig bevaringsværdig historie.

Skitse af Una

Efterord: *Mens Una stadig gik på Klostermarksskolen, var Sheena meget ærgerlig over den tegneundervisning, børnene fik, fordi den forårsagede, at flere troede, de var helt talentløse, bl.a. Una.Stor var derfor både Sheenas og Unas glæde og stille undren sidenhen over, at det slet ikke var rigtigt. Især skitser og vignetter er blevet hende en særlig, kunstnerisk fornøjelse at udføre. I løbet af et øjeblik har hun objektet nede på papiret, og man oplever endnu engang heri, hvordan den ægte kunstner ser, og ikke - som så mange af os andre dødelige - går blinde forbi naturens undere.*

Det er derfor en glæde, at vi har fået lov til at bringe et udvalg heraf i bladet.

HOLM EL & VVS a/s

el - vvs - blik - kloak - ventilation - industri

tlf.: 98293966 - 98291234

Plant på din ejendom og få mere herlighedsværdi

HedeDanmark har mere end 140 års erfaring inden for skov- og landskabspleje.
Vi er din lokale, professionelle samarbejdspartner. Hos os er du sikker på god kvalitet.

Ydelser til skoven:

- Nyplantninger
- Afsætning af juletræer og pyntegrønt
- Oparbejdning og afsætning af råtræ og flis
- Professionel og seriøs rådgivning
- Sikkerhed for betaling

Ydelser til landskabet:

- Læhegn og småplantninger i det åbne land
- Vildtremiser
- Slørende plantninger ved bygninger
- Skovrejsning og energiplantninger
- Rådgivning om tilskudsordninger

Kontakt os for en uforpligtende snak om dine muligheder.

Søren Skovrider
Landskabskonsulent
M: 20 15 70 11
ssk@hededanmark.dk

Morten Sørensen
Skovfoged
M: 40 37 57 24
ms@hdedanmark.dk

www.hededanmark.dk

HedeDanmark
nature is our business

FORMANDENS BERETNING

Denne skriftlige del af beretningen handler udelukkende om bestyrelsens arbejde med at forsøge at sikre Hammer Bakker mod at blive indskrænket ved byudvikling, og dermed sikre bakkernes værdi for lodsejerne og for almenheden.
Indtil efteråret 2016 syntes der ikke at være specielle grunde til bekymring for dem der lægger vægt på at bevare Hammer Bakker som det store og unikke, sammenhængende, afvekslende og velafgrænsede natur- og kulturområde, som beboerne i bakkerne såvel som besøgende fra de omkringliggende byer og almenheden i øvrigt har så megen glæde af, og som er med til at gøre ejendommene i Hammer Bakker til noget særligt.
Som det fremgår nedenfor, og som det vil være lodsejersammenslutningens medlemmer bekendt, er denne situation ændret. Det gælder derfor også bestyrelsens prioritering af hvad der bruges ressourcer på.
Bestyrelsen har ud over forsøg på "brandslukning" i form af indsigelser m.v. til Aalborg Kommune imod konkrete byggeplaner, som er bekrevet nedenfor, arbejdet på lodsejersammenslutningens overordnede politik på dette område.
Helt overordnet er bestyrelsen i enighed nået frem til at Hammer Bakker skal beskyttes og benyttes.
- Beskyttelsen skal være imod at bakkerne bid for bid indskrænkes ved byudvikling og anden ny boligbebyggelse
- Benyttelsen er lodsejernes hidtidige og uændrede benyttelse af deres ejendomme og almenhedens benyttelse af bakkerne til rekreation og diverse fritidsaktiviteter.

Bestyrelsen er også, som det fremgik af medlemsorienteringen om Søhusevej og Tengedal, jf. nedenfor, nået frem til at bestyrelsen i fremtiden godt kan bistå med klager over planer som strider mod lodsejersammenslutningens politik om at beskytte Hammer Bakker mod byudvikling, også selv om indsigelsen går imod en lodsejers planer, for hvis lodsejersammenslutningen optræder på vegne af naboer der har ret til at gøre indsigelse, så kan indsigelsen ikke afvises med henvisning til manglende klageadgang. Bestyrelsen arbejder dog på at sikre lodsejersammenslutningen som sådan klageadgang.
Helt overordnet vil bestyrelsen arbejde videre med at udvikle samarbejdet med Aalborg Kommune. Håbet er at forståelsen for Hammer Bakkers særlige værdi og beskyttelsesværdighed i forhold til byudvikling bliver indarbejdet hos kommunen, så behovet for hele tiden at skulle lave "brand-slukning" ikke vil være til stede.
I samarbejdet med Aalborg Kommune indgår naturligvis både hensynet til almenhedens benyttelse af Hammer Bakker og hensyn til lodsejerne.
På generalforsamlingen vil bestyrelsen lægge op til en fri drøftelse af om og hvordan lodsejernes og almenhedens "samliv" kan udvikles. Bestyrelsen opfordrer medlemmerne til at overveje dette emne, og til at bidrage til debatten på generalforsamlingen. Stikord til denne debat kunne være:

- Information til almenheden på lodsejersammenslutningens hjemmeside.
- Udarbejdelse af (tur) kort i samarbejde med Aalborg kommune
- Informationstavler ved indfaldsvejene til Hammer Bakker
- En Hammer Bakker-app
- Lodsejernes individuelle skiltning
- Ridning
- Mountainbikes.

Bestyrelsen vil ikke fremsætte konkrete forslag på generalforsamlingen, men vil videreudvikle og konkretisere sin politik under hensyntagen til indholdet af debatten på generalforsamlingen.
Da generalforsamlingens forløb og resultat vil blive en væsentlig rettesnor for lodsejersammen-slutningens politik og for bestyrelsens videre arbejde, håber bestyrelsen at medlemmerne vil del-tage i stort tal i generalforsamlingen.

Tandalen
I efteråret 2016 – altså i året forud for det år som denne beretning dækker - sendte Aalborg Kommune oplæg til byudviklingsplaner for Vodskov og for Vestbjerg ud til offentlig debat. Der holdtes borgermøder i begge byer. I begge oplæg lagdes der stor vægt på Hammer Bakkers store rekreative værdi for borgerne i de to byer. Hele Hammer Bakker er ifølge den gældende kommune-plan et særligt værdifuldt område.
Alligevel indeholdt oplægget til byudviklingsplan for Vestbjerg et forslag om at lave en helt ny bydel ved at bebygge Tandalen i Hammer Bakkers sydvestlige

del med omkring 150 boliger. Kun ved nøje granskning af oplægget kunne man se at der var tale om et "privat indspark" i debatten, og ikke et kommunalt tiltag.
I efteråret 2016, altså før den periode som denne beretning dækker, skrev daværende formand Claus Leth Bak på lodsejersammenslutningens vegne en omfattende indsigelse til Aalborg Kommune imod byudvikling i Tandalen. Indsigelsen blev tillige trykt i Vodskov Avis.
En række borgere i Vestbjerg og enkelte beboere i Hammer Bakker, til dels med kontakt til lodsejersammenslutningens bestyrelse, arbejdede imod Tandal-projektet.
På et borgermøde i Vestbjerg i efteråret 2016 sagde rådmand Hans Henrik Henriksen at det var "no go" at bebygge Tandalen hvis borgerne i Vestbjerg var imod det.
Både på borgermødet og i form af skriftlige indsigelser imod Tandal-projektet viste der sig massiv modstand imod projektet. Aktive borgere i Vestbjerg påviste alternativer til projektet som fuldt ud tilgodeser Vestbjergs behov for udvikling, både arealmæssigt og kvalitativt.
Da den nuværende bestyrelse trådte til i foråret 2017, hang Tandal-projektet stadig som den store trussel mod Hammer Bakker. I bestyrelsen var man enige om at prioritere beskyttelse af Hammer Bakker imod indskrænkning ved byudvikling – i Tandalen og andre steder i bakkerne - forud for andet bestyrelsesarbejde.
På et nyt borgermøde i Vestbjerg i januar 2018 forelagde rådmand Henriksen, der efter kommune-valget stadig har rådmandsposten, og hans teknikere et udkast til byudviklingsplan for Vestbjerg, nu uden bebyggelse i Tandalen eller i Hammer bakker i øvrigt. Man henviste direkte til den modstand mod projektet der havde vist sig, og til at Hammer Bakker som særligt naturområde skal beskyttes.
Der blev sat en frist til den 16. februar 2018 til at kommentere byudviklingsforslaget, som herefter skal igennem en teknisk og politisk behandling hos kommunen med forventet vedtagelse i som-meren 2018.
I begyndelsen af februar modtog lodsejersammenslutningens bestyrelse underhånden oplysninger om og dokumentation for at ejeren af Tandalen og en developer som han samarbejder med, i det skjulte indsamlede underskrifter til støtte for det ellers forkastede Tandal-projekt, der dog nu i det man skrev i opfordringen til at skrive under, fremtrådte som et tilsyneladende meget mindre pro-jekt.
Oplysningen fik lodsejersammenslutningens bestyrelse til at hastebehandle sagen. Resultatet blev en kommentar til forslaget til byudviklingsforslaget for Vestbjerg. Kommentaren gengives hermed i sin helhed, dog uden de omtalte bilag, og uden gengivelse personnavne:
"Lodsejersammenslutningen Hammer Bakker ønsker Aalborg Kommune, borgerne i Vestbjerg og beboerne i Hammer Bakker tillykke med forslaget til byudviklingsplan for Vestbjerg.
Lodsejersammenslutningen tilslutter sig udkastet som det foreligger, og har ingen forslag til ændringer.
Vestbjerg er sammen med Vodskov en af de to nærmest liggende indkøbs-, service- og skolebyer for beboere i Hammer Bakker. Med den nye plan får Vestbjerg mulighed for at blive en mere aktiv og attraktiv by, og det glæder vi beboere i Hammer Bakker os over.

Særligt om Tandalen og om Hammer Bakker i øvrigt

Med beslutningen om, trods et stort pres fra developere, ikke at udvide byen ind i Tandalen eller ind i Hammer Bakker i øvrigt, men derimod fortsat at fokusere på den foreliggende lette adgang til de helt nært beliggende Hammer Bakker og på bakkernes rekreative værdier, gør Aalborg Kommune Vestbjergs borgere en stor tjeneste. Beboerne i Hammer Bakker er også glade for beslutningen på egne vegne. For beslutningen om ikke at byudvikle i bakkerne er med til at fastholde bakkerne som det store og unikke, sammenhængende, afvekslende og velafgrænsede natur- og kulturområde, som beboerne i bakkerne såvel som besøgende fra de omkringliggende byer og almenheden i øvrigt har så megen glæde af.
Modsat hvad nogen ønsker at give indtryk af, har beboerne i Hammer Bakker og almenheden sammenfaldende interesser i at bevare bakkerne.
Da oplægget til byudviklingsplanen i efteråret 2016 var genstand for en åben offentlig debat, på borgermøde på Vestbjerg Skole, i form af debatindlæg i pressen og i form af indlæg til Aalborg kommune, viste der sig at være meget stor modstand mod bebyggelse i Tandalen. Langt det største antal indsigelser imod dette byggeri kom fra borgere i Vestbjerg. Naturligvis var der også nogle indsigelser fra beboere i Hammer Bakker.

Både almenheden og beboerne i Hammer Bakker har interesse i både at benytte og at beskytte Hammer Bakker.
Det som Hammer Bakker skal beskyttes imod, er byudvikling i store og små bidder. Lods-ejersammenslutningen håber at Aalborg Kommune har eller når frem til en klar erkendelse af at bakkerne, ligesom parkerne inde i byen, bør sikres imod at blive formindsket bid for bid af bebyggelse. Ifølge kommuneplanen har Aalborg Kommune denne erkendelse, for kommuneplanen beskriver bakkerne som et
særlig værdifuldt område der skal beskyttes. Håbet er at dette formål også holdes for øje når der presses på for at få tilladelse til at nybygge boliger i bakkerne.
Beboerne har daglig glæde af bakkerne, og den glæde deler vi i rigt mål – og gerne – med alle dem der færdes i bakkerne som almindelige skovturisters, eller på tur med børnene, eller på løbetur, eller på cykeltur, nogle på overnatning på shelterpladsen, nogle på tur med hunden, nogle på tur på egen hånd, nogle på guidede ture efter svampe, nogle for at kigge eller lytte efter fugle, eller for at søge efter spor af fortiden, nogle på indkøb hos skovbageren, eller efter juletræ, skoleklasser på ekskursion osv. osv.
I lodsejersammenslutningen er vi klar over at det kan være vanskeligt at finde rundt i bakkerne, hvis man bevæger sig væk fra de store veje. Men vi synes også det er en særlig kvalitet at bakkerne er noget af det vildeste natur i Danmark, og at der ligger en oplevelse i at man ligefrem kan fare vild i bakkerne. På den anden side vil vi gerne være med til at gøre det lettere at finde rundt i skoven, så flere kan finde rundt uden for de vante ruter, men vi foreslår ikke at gøre skoven til en skilteskov.
I efteråret 2017 havde repræsentanter for Lodsejersammenslutningen Hammer Bakkers bestyrelse et møde med rådmand Hans Henrik Henriksen og nogle af rådmandens embedsmænd om netop at gøre det lettere for almenheden at finde ind i og finde rundt i Hammer Bakker. Helt konkret foreslog vi kommunen at lave en brochure med et kort over hele Hammer Bakker.
Det kort kommunen nu uddeler, beskriver kun den offentligt ejede sydøstre del af bakkerne, men ikke den langt større del af bakkerne der ejes af mange store og små lodsejere, hvoraf Hedeselskabet er langt den største.
På mødet blev der endvidere drøftet skilte og anvendelse af ny teknologi til at vise vej i Hammer Bakker. Bestyrelsen forventer et nærmere samarbejde med kommunen, og bestyrelsen vil tage initiativ til et nyt møde efter lodsejersammenslutningens generalforsamling i marts.

Lodsejersammenslutningens bestyrelse håber at kunne udvikle et godt samarbejde med Aalborg Kommune om at sikre benyttelse og beskyttelse af Hammer Bakker.

Borgermødet i Vestbjerg den 22. januar 2018

Den 22. januar 2018 blev der igen holdt borgermøde på Vestbjerg Skole, nu om forslaget til byudviklingsplan. Rådmanden og forvaltningen redegjorde for at det var besluttet at der ikke skal byudvikles i Tandalen eller i øvrigt i Hammer Bakker, og der blev henvist til resultatet af den åbne proces.

Ingen på mødet udtalte sig imod kommunens beslutning, heller ikke ejeren af Tandalen eller hans developer-partner.

Underskriftindsamling i det skjulte til støtte for det afviste projekt.

Men i det skjulte indsamler ejeren og hans developer-partner underskrifter ved i mails og på Messenger at opfordre personer man har kontakt med, til at tilkendegive støtte til byggeri i Tandalen. Støtten skal gives på en hjemmeside der ikke annonceres offentligt, og som ikke giver mulighed for at tilkendegive modstand. I skrivende stund ses det at en stor del af dem der har skrevet under, ikke er lokale.

Ikke nok med at man forsøger at kortslutte den demokratiske proces ved at samle underskrifter i det skjulte, i stedet for at være trådt frem på det borgermøde der var beregnet til netop dét. Man nedgør også den demokratiske proces der har fundet sted, ved at skrive:

- "Der har været modstand fra de få private husejere inde i skoven, som ikke ønsker at resten af byen skal kunne komme på de 30 ha marker og skov som (ejeren) ejer. I høringsperioden om denne plan blev modstanden koordineret af denne egenrådige gruppe og de mange der var positive om planerne kom stort set ikke til orde."

Projektet indeholder – ligesom det tidligere projekt - udsagn om at man vil

- *"åbne adgangen for Vestbjergs borgere til Hammer Bakker",*

selv om villabebyggelse fører til netop det modsatte – og det indeholder lokkemad, nu i form af at man vil

- *"stille ca. 10 ha som er skovklædt til rådighed for de herligste friidsaktiviteter, til glæde for både børnehaver, motionister, familier og andre skovgæster. For at det kan lykkes, skal vi have mulighed for at udvikle noget af jorden til nogle af de mest fantastiske beliggende byggegrunde, som er set i Aalborg Kommune i mange år."*

Det ville være et godt bytte for ejeren og developeren, og et dårligt bytte for Aalborg Kommune og for almenheden. Den skovklædte part ville det være vanskeligt at få lov at udstykke til beboelse. Derimod vil "de mest fantastisk beliggende byggerunde" kunne indbringe millioner af kroner, og ødelæggelsen af Tandalen som smuk dal og port til Hammer Bakker fra Vestbjerg vil være i gang.

Og hvem skal så vedligeholde anlæggene til "de herligste fritidsaktiviteter"? Givetvis Aalborg Kommune.

Og så er der jo slået hul, så der senere, når støvet har lagt sig, på ny kan søges om tilladelse til at udstykke endnu mere i Tandalen. Den hensigt kan man også se ved nærlæsning af det der står på www.skrivunder.net., og som vedlægges i kopi. Der står nemlig nede i teksten:

- *"Kan de nye boligområde blive området som er skitseret på nedenstående tegning, kan der laves nogle aktiviteter i skoven, og kan boligområdet gøres større, så kan der laves endnu flere aktiviteter i skoven, såsom udsigts tårn, svævebaner, trætop vandring m.m.*

Projektet kan også åbne op for at etablere sikker skolevej for skolebørnene på den østlige side af Vestbjerg Landevej, via en nyanlagt skolesti."

I realiteten er der altså tale om akkurat det projekt der blev forkastet efter den demokratiske proces. Men det er ikke det der tænkes skrevet til Aalborg Kommune. Det er ifølge underskiftsiden:

- *"Med mit tilsagn til denne idé, giver jeg med min underskrift støtte til, at et projekt om at udvikle Vestbjerg mod øst kan blive realiseret. Der skal laves de herligste fritidsaktiviteter i skoven på parcel 24 h, som kan finansieres med en udvikling af byggegrunde til boliger på en mindre del af samme parcel"*

Men når underskrifterne præsenteres for Aalborg Kommune, vil forvaltningen og politikerne ikke kunne se angrebet på den demokratiske proces, for det står i opfordringshenvendelserne fra (ejeren) og (developeren), men ikke på den underskrevne tekst.

Endvidere vil forvaltningen og politikerne ikke kunne se at der er tale om det forkastede projekt i forklædning, for planerne om at gøre boligområdet større bliver ikke en del af den tekst

der bliver præsenteret underskrifter for.
Endelig er der nærliggende risiko for at dem der er blevet opfordret til at skrive under, tror at der er tale om udstykning af nogle få byggegrunde, for dels tyder underskriftteksten på hjemmesiden på dette, og dels skriver (developeren) til dem han henvender sig til:
- "… som finansieres ved at lave en mindre bebyggelse ved siden af de eksisterende villaveje."

Et eksempel på henvendelsen, anonymiseret af hensyn til modtageren, som har videregivet den, vedlægges til orientering.

Lodsejersammenslutningen Hammer Bakkers indstilling.
Lodsejersammenslutningen indstiller til Aalborg Kommune at man respekterer resultatet af den åbne demokratiske proces i efteråret 2017 og vedtager det foreliggende forslag til byudviklingsplan for Vestbjerg, at man ikke lader sig lede af en i det skjulte gennemført underskriftindsamling, at man ikke tager lokkemaden, og at man derfor bevarer Tandalen fri for byudvikling – til glæde for almenheden."
I skrivende stund vides det ikke hvilken skæbne de fornyede bestræbelser på at bebygge Tandalen vil få.

Tengedal og Søhusevej
Lodsejersammenslutningens medlemmer har lige før julen 2017 modtaget en medlemsorientering om bestyrelsens indsigelser imod planer om bebyggelse på Søhusevej 3 og om udstykning og bebyggelse ved Tengedal 1.
Et element i indsigelserne er at hvis der bliver givet tilladelser på Søhusevej og på Tengedal, så vil det udløse ansøgninger om bebyggelse af Tandalen og mange andre steder i bakkerne, og det vil blive vanskeligere at afslå sådanne ansøgninger.
I skrivende stund har By- og Landskabsudvalget endnu ikke (gen)behandlet ansøgningerne om Søhusevej og Tengedal.

Behandlingsinstitution ved Vodskov
Aalborg Kommune planlægger at bygge en behandlingsinstitution på et areal i institutionsområdet ved Vodskov, sådan som det blev nævnt som noget helt nyt i medlemsinformationen om Søhusevej og Tengedal.
Den nærmeste nabo til den planlagte institution har søgt om lodsejersammenslutningens bistand til at gøre indsigelse imod planerne. Bestyrelsen har besluttet at give en principiel tilslutning til den indsigelse som naboen i øvrigt selv vil indgive.
Det er oplyst at arealet der nu er delvist bevokset med fredskov, blev undtaget fra fredningen da den gamle fredning som omfattede institutionsområdet, for få år siden blev erstattet af den nuværende fredning, hvori der er "huller" som nu i stedet for er omfattet af en lokalplan for institutionerne.
Den 19. februar 2019
Tage Kragbak

LODSEJERSAMMENSLUTNINGEN HAMMER BAKKER

Statistikliste for afskydning af vildt i Hammer Bakker.

	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	200
Bukke	9	13	4	12		15	17	21	20
6-ender	19,0			18.2		21,2 kg	18,2 kg	17.9	18.
Bukke	3	2	6	5		9	8	6	4
gaffel	16,0			16.5		16,0 kg	17,0 kg	15.5	16.
Bukke	1	4	5	3		9	6	13	6
spids	20,0			15.33		11,0 kg	14,8 kg	14.9	15.
Råer	10	11	5	22		17	15	10	15
	19,2			16.8		18,0 kg	18,0 kg	16.7	15.
Rålam	8	8	6	10		12	12	14	13
	14,6		10,8	10.8		10,5 kg	11,2 kg	11.3	10.
Bukkelam	9	8	3	8		14	16	12	9
	12,5			14.3		11,8 kg	12,7 kg	12.0	11.
Råvildt i alt	**36**	**46**	**29**	**60**		**76**	**74**	**76**	**67**
Mink			2			5	1	1	
Ræv		6	1	3		20	24	3	8
Snepper	2	10	7	12		3	4	23	25
Harer	1	3	2	2		8	5	3	1
Duer	5		1			22	15	11	27
Fasan	11	8	5	12		2	20	19	26
Ænder						2	8	4	9
Krager			2			0	2	2	
Husskade						0	1		
Mårhund								2	
set						0	0		
Mårhund							0		
skudt									
Areal	**362 ha**	**474 ha**	**289,9 ha**	**440,74 ha**		**586 ha**	**592 ha**	**744,7 ha**	**551,9**

For året 2017, er der indkommet 16 statistikker. Heraf 3 stk. 0-inberetninger.
Der er ikke udregnet gennemsnitsvægt, da ikke alle har angivet vægt.

09	2008	2007	2006	2005	2004
	16	20	36	33	23
0	19.0	17.5	17.5	18.3	17.5
	11	8	10	14	9
0	18.0	15.7	16.5	13.2	16.8
	5	12	7	12	4
2	13.0	16.0	14.2	15.2	15.0
	18	28	32	23	13
9	18.0	16.5	16.7	16.8	17.5
	7	22	22	18	17
3	11.5	12.0	14.4	10.0	11.0
	8	16	21	29	20
9	12.0	12.6	10.7	15.4	12.3
	65	**106**	**128**	**129**	**86**
		4			
		7	12	11	6
		57	37	22	19
		6	11	13	10
		5	13	5	5
		29	18	35	22
		8	19	26	19

ha

JAGTTABEL

Generelle jagttider for jagtåret 2017/2018

Hovdyr		
Kronhjort større end spidshjort	16-10-2017	31-12-2017
	01-09-2017	31-01-2018
Kronhind	01-10-2017	31-01-2018
Kronkalv	01-09-2017	29-02-2018
Dåhjort	01-09-2017	31-01-2018
Då og -kalv	01-10-2017	31-01-2018
Råbuk	16-05-2017	01-10-2017
	15-07-2017	31-01-2018
Rå og -lam	01-10-2017	31-01-2018
Rovdyr		
Ræv	01-09-2017	31-01-2018
Husmår	01-09-2017	31-01-2018
Støttetandede		
Hare	01-10-2017	15-12-2017
Vildkanin	01-09-2017	31-01-2018
Hønsefugle		
Agerhøne	16-09-2017	15-10-2017
Fasanhøne	01-10-2017	31-12-2017
Fasanhane	01-10-2017	31-01-2018

Fossing's Fodterapi

STATSAUTORISERET FODTERAPEUT

Søhusevej 4
9380 Vestbjerg

Behandling og udebehandling efter aftale

Ring for bestilling af tid
40 80 98 00

Charlotte Fossing
Statsautoriseret Fodterapeut

Se mere på og på
www.fossingsfodterapi.dk

Salg, service og reparationer - vi ved, hvad vi taler om..!

Hos os fortryder du nemlig *kun*, at du ikke kom noget før..!

PJ Skov værktøj

Virkelyst 3 - 9400 Nørresundby - 98 17 27 33
www.savdoktoren.dk

HJØRRING SKOV-OG HAVEMASKINER ApS

Læsøvej 1 - 9800 Hjørring - 98 92 02 62
www.hjsh.dk

VIKING · STIHL · Husqvarna AUTHORISED DEALER · makita · KLIPPO

NIELS CHRISTIAN NIELSEN, URMOSE

Når man kører fra Vodskov mod Kinnerup, ser man på venstre hånd en tæt granplantage, som kun på ét sted brydes af en lille grusvej med et skilt, der manende meddeler : "Adgang forbudt for uvedkommende færdsel."
Heldigvis har vi et lovligt ærinde, så vi kører modigt ind ad den lille vej, der går op ad bakke, og hvor der stadig er tæt granbevoksning, men ligeså snart, man begynder at køre nedad, åbner landskabet sig, det tynder ud i grantræerne, og store, markant flade marker breder sig ud for ens blik, så smukt, at den tyngende oplevelse forsvinder i en befriende udånding.
I hele dette mægtige landskab er der kun én bolig at se, godt gemt bag nogle høje træer, og her bor Niels Christian Nielsen i et dejligt, gammelt hus fra 1890, smukt og moderne restaureret.
Huset er hans barndomshjem, hvor han blev født for knap 70 år siden, nærmere betegnet december 1948, som barn nr. 5 ud af en børneflok på 6 bestående af 2 søstre og 4 brødre. Hans far og mor havde købt ejendommen på 16 hektar som et dødsbo og flyttede ind på deres bryllupsdag 5. maj 1936. Jorden var gammel højmose, hvor der ikke voksede et eneste træ, så det var en vindomsust, ensom plet, hvor man med et halvt øje kunne se, at det fordrede en stor indsats at opdyrke jorden og tilplante den med læhegn. Faderens første kommentar var da også: "Her bor jeg ikke ret længe"!
Denne spådom gik dog ikke i opfyldelse, måske fordi der nok er sket det, som mange mennesker oplever, at jo flere kræfter man lægger i opbygningen af sit hjem, jo mere forbinder man sig med stedet, og hver fornyelse bliver til en dybere og dybere glæde herfor.

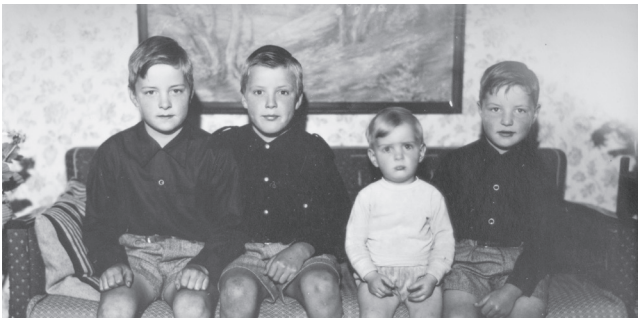

Niels Christian (yderst til højre) med sine brødre

Niels Christians to søstre

Forældrene var bønder, de var selvforsynende, så på jordene blev der dyrket korn og roer til dyrene: Heste, køer, grise og høns, og moderen med det usædvanlige navn, Olejnickzac havde en kæmpe urtehave, hvor hun dyrkede alle slags grønsager, bl.a. asparges i så rigelige mængder, at hun kunne sælge af dem til konerne fra de omkringliggende byer. Niels Christians mor var født i Danmark, men hendes forældre var polakker, kommet her til landet for at arbejde i landbruget.
Hele området kaldes Urmose efter den gamle højmose, men oprindeligt hed den Ulvmose, hvad man stadig kan se på det gamle kort over Hammer Bakker. Niels Christian mener, det var for besværligt at sige Ulvmose, og at ordet af den grund langsomt forvandledes til Urmose. Lad os da håbe, de "nye" ulve i vores land ikke skal give området dets gamle navn tilbage.
Bag huset aner man en høj vold, der strækker sig langs hele ejendommen og forsvinder bag noget skov mod syd. Det er resterne af den gamle togbane, der gik fra Vodskov til Øster Vrå, og som blev nedlagt i 1950, da Niels Christian kun var 2 år gammel. Trods det mener han stadig at kunne huske, at han har set toget komme kørende. Faderen havde netop trukket den store tyr ud på den mark, som grænsede op til banelegemet, og for sit indre øje ser han stadig dette billede af tyr og tog.
Under 2. verdenskrig blev denne bane strengt bevogtet af ty-

skerne, som kørte deres tanks i dækning ved volden, så de kunne holde øje med eventuelle sabotører.
Dette var jo heldigvis fortid, da Niels Christian blev født, og han havde da også en god og rolig opvækst hos sine flittige forældre. Hans far havde plantet skov på en stor del af jorden, men dyrkede som sagt de store marker med de førnævnte afgrøder. Som alle børn på landet deltog de seks søskende i arbejdet og lærte tidligt at tage ordentligt fat.
Skolegangen foregik i Vodskov, der var 4 km dertil ad landevejen, men man fik udleveret en cykel og så afsted på den i al slags vejr og netop ikke ad landevejen, men gennem skoven, som børnene efterhånden kendte ud og ind. Fra 1955 til 1963 gik Niels Christian på skolen med bl.a. overlærer Marius Jeppesen i regning (som faget, matematik hed dengang), frøken Bødker i religion, Peter Lindgaard Christensen i dansk og historie og Johannes Høgsted i sløjd. Det var kun drengene, der fik undervisning i dette fag, pigerne havde håndarbejde i disse timer.
Johannes Høgsted var oprindeligt karetmager, men da der ingen fremtid var heri, blev han i stedet lærer, og vel at mærke en af de strenge af slagsen. Når lømlerne ikke opførte sig ordentligt, fik de først en på kassen, og for at der skulle blive ligevægt, så også en på den anden kind. Men afholdt alligevel var han, for på det tidspunkt var børn selv klar over, hvornår de havde været "uartige" og således fortjente at blive sat på plads. Det var dog ikke det afgørende. Høgsted var meget dygtig til sit fag og satte hele drengeflokken i gang med gode, håndværksmæssige opgaver, så de virkelig tilegnede sig færdigheder, de kunne bruge både i leg og arbejde.
Niels Christian var dygtig i alle fag og hørte til den første årgang af elever, som fik tilbudt et ottende skoleår. Normalt gik man nemlig kun i skole til og med 7. klasse. Da han var færdig hermed, blev der tilbudt endnu et niende år, men det ville Niels Christian ikke. Lærerne på skolen pressede på, fordi de mente, at med de gode evner han havde, var det oplagt at fortsætte, men nej! Han ville ud at arbejde og fik tjeneste som karl på en stor gård, men boede dog stadig hjemme. Det var arbejde 7 dage om ugen til 20,00 kr + kost om dagen. De var 2 karle, der arbejdede på skift, så der dog engang imellem kunne blive tid til en fridag.
Hans arbejde i landbruget endte, da han blev indkaldt til militærtjeneste, og under det forløb lærte han at køre lastbil, hvilket blev grundlaget for et af hans erhverv. Da soldatertiden var omme, blev han nemlig ansat som chauffør i et firma, der leverede olie til privatforbrug i hele Nordjylland.
Men også skovbruget har spillet en afgørende betydning i hans arbejdsliv, så i 1986 oprettede han sit eget firma med alt forefaldende arbejde inden for dette område, og selv den dag i dag er han freelance i Hedeselskabet. I 1974 blev han gift med kvinden i sit liv, Mona Christensen, og de bosatte sig i Langholt, hvor hun arbejdede som pædagog. De byggede selv hus på et tidspunkt, hvor realkreditrenten var ekstrem høj, helt op omkring 20%, hvorfor disse boliger fik øgenavnet: "De Sorte Huse", så der skulle arbejdes meget og hårdt for at kunne betale terminerne. Men da dovenskab lå begge parter fjernt, klarede de det. I 1977 fik de deres første datter, Maria og i 1981 deres anden, Anne. Maria arbejder i dag som forsker på Syddansk Universitet, Anne bor i Grindsted og har egen IT-virksomhed.
I 1987 døde imidlertid Niels Christians far, og da ingen af hans søskende ønskede at overtage ejendommen, havde det længe ligget i kortene, at han og Mona skulle overtage gården.
Til alt held fik de hurtigt solgt huset i Langholt og flyttede så ind i hans barndomshjem. Hans mor fandt sig en nem og overskuelig bolig i Ravndalen, hvor hun boede til sin død i 1994.
Hermed vendte Niels Christian tilbage til landbruget, men fortsatte dog stadig med at arbejde uden for hjemmet. Efter få år forøgede de ejendommen med ekstra 3 hektar skov, som de købte af naboen. Juletræssalg var nemlig også blevet en del af deres arbejde og indtægt.

Ved siden af alle disse gøremål er Niels Christian også passioneret jæger, nogle af sine bedste naturoplevelser har han haft i forbindelse hermed, når han f.eks. en årle morgenstund har siddet på vagt og ventet på vildtet og set de smukke dyr dukke op ud af disen og nær-

Niels Christians forældre ved deres guldbryllup

mest vandre lige forbi ham.
Men det er ikke blot jagten der trækker: Jagthornet er blevet ligeså interessant, ja måske endda mere. Allerede tidligt i sit ægteskab havde han nævnt over for Mona, at han egentlig godt kunne tænke sig at lære at spille på dette instrument, med det resultat, at hun en dag kommer hjem og forærer ham et horn. Det får dog lov at ligge nogle år i skabet, indtil han pludselig ser en annonce i avisen, hvor der tilbydes begynderundervisning i netop jagthorn. Han siger ikke noget til Mona, for sæt nu, han ikke egner sig til det, men heldigvis er hun på visit den aften, hvor han skal begynde. Med en vis forbeholdenhed dukker han så op i Hjallerup til sin første time.
I gamle dage var hornets funktion altafgørende i krigsførelsen. Når soldaterne kæmpede mod hinanden i tummel og larm, kunne man kun lede og styre angreb og tilbagetrækning med bestemte hornsignaler, fordi deres gjaldende toner overdøvede støjen fra de kæmpende.
Det samme gør sig gældende i jagt, hvor mange jægere er samlet. Der er signal til ethvert træk: Begyndelse, pause, frokost, samling, afslutning m.m. Som Niels Christian spøgefuldt siger: "Jagthornet var datidens mobil!"
Interessant nok viser man også de fældede dyr den sidste ære, idet hver vildtart har sit eget signal, som spilles for dem, når de efter en jagt bliver lagt op på parade.
Desværre – kan man sige – er det ikke obligatorisk længere at kende disse signaler, så man skulle egentlig tro, at denne disciplin "spillede på sidste vers". Men det er absolut ikke tilfældet.
Jagthornet har hverken klapper eller huller som andre blæseinstrumenter, musikanten skal have højre hånd fri til hestetøjlen, og da så venstre hånd skal holde instrumentet, er det kun muligt at skabe tonerne med læber, tunge og vejrtrækning, hvilket i sig selv er et kunststykke.
Mundstykket er derfor altafgørende og skal passe individuelt, så hele den første undervisningstime gik med at prøve sig frem med, hvilket af disse, der passede til hver især af deltagerne.
Niels Christian havde åbenbart et medfødt talent herfor, tonerne lærte han hurtigt at forme med læberne, støde og stoppe dem med tungen, så han kunne jo roligt vende hjem til Mona og fortælle om sit spring ind i musikkens verden. I løbet af ½ år havde han lært så meget, at han kunne begynde at deltage i samspil. Alt dette krævede jo øvelse, men da hornet jo pr. definition har en aldeles gennemtrængende, skærende lyd, øvede han sig ude i laden. Alligevel trængte tonerne ind til Mona, men som Niels Christian fortæller: "Hun var min bedste kritiker, altid kunne hun sige: " Lige den og den passage var ikke helt rigtig, så det må du øve mere på!" "Hvad han da også gerne gjorde. Nu er han så trænet, at han spiller med i et jagthornsorkester som en af altstemmerne og deltager i adskillige konkurrencer, hvor man vel at mærke skal kunne det hele udenad, noder er bandlyst! Disse dyster har samme resultatgrader som fodboldspil, og hans orkester har vundet guldmedalje i Danmarksmesterskaberne og er rykket

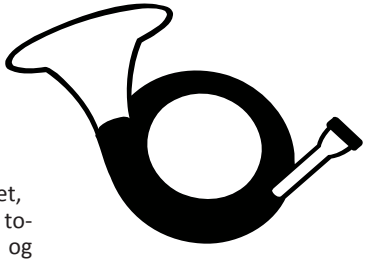

helt op i superligaen! 16 gange har de deltaget i disse mesterskaber og vundet medalje 6 gange.
Men ikke nok med det, orkesteret drager også ud til private fester og spiller, de deltager hvert år ved Valdemarsdagen 15-6 på Honnørkajen i Aalborg, hvor der præcis kl. 19.03 skal gøres honnør for fanen med en fanfare, ja sågar ved begravelse af jægerkolleger er de blevet bedt med for at spille "The last Post" ved selve kisten.
Alt dette er jo et væsentligt indhold i Niels Christians liv, og man bliver endnu engang bekræftet i, at kunstudøvelse/skabelsesprocesser er det, der holder mennesket ungt og levende. Musikken har ved samspil oven i købet den allerfornemmeste dimension: Et socialt aspekt, der er hævet op over menneskelig sympati og antipati, kort sagt er ånd, hvorfor der da også er et fantastisk sammenhold og samvær i gruppen – også når der ikke spilles.

Mona og Niels Christians ved forældrenes guldbryllup

Nordjyllands bedste udvalg af
Beretta, Blaser og Schultz & Larsen samt
autoriseret forhandler af Zeiss, Swarovski og Leica

Ruger American 308 win
Incl. Hunter 2,5-10x56
med lys og 5 års garanti

Sætpris
6495,-

Bettinsoli X-Trail lux
12/76
Incl. chokes

Før 9495,-
Nu 6495,-

Før 3895,-
Nu 1995,-

Optimic Performance
8x42 eller 10x42

Jægeren & Lystfiskeren

Maren Turis Gade 6, 9000 Aalborg - Tlf. 9813 9400

HAMMER BAKKER

Mel.: Natten breder sine vinger

Når ved vinter sneen falder
er det som om der til sindet går bud
også somrens blomster kalder:
Glem alle klager og kom herud.

Hammer Bakker vil vi gerne
synge en sang for hvert træ, ja hvert siv
Hammer Bakker skal vi værne
Bakkernes skønhed forskønner vort liv.

Hvide iskrystaller dækker
bakkerne og pakker blomstrerne ind
også vintrens kulde rækker
skønheden frem, blot du åbner dit sind.

Men når hvide anemoner
blomstrer i Lunden, ja da går der bud
og når droslens blide toner
lyder fra bøgene, må jeg derud.

Tvillingehøje øjner fjorden
Korsdalens bund giver rådyret ly
lad os vandre nær ved jorden
fjernt fra den støjende støvende by.

Hvad betyder mest i livet?
Penge - og magt - og hvad andre folk si'er
kærligheden blev dig givet
bakkerne og skove med blomstrende stier.

Nyt tv uden alt besværet?

Køb en all-inclusive-pakke med, når du køber tv hos Lyd & Billed.

Du får:

- ☑ Levering
- ☑ Installation
- ☑ Tilslutning
- ☑ 5 års produktgaranti

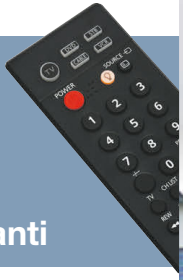

Vi klarer også installation af audioprodukter, parabol, antenne, varmepumper og opsætning af Wi-Fi/netværk

Vodskovvej 56, 9310 Vodskov

Tlf. 9829 4021

www.lyd-billed.dk · info@lyd-billed.dk

LYD & BILLED
VODSKOV APS

GRØNSPÆTTEN

Fra Hammer Bakker kalenderen oktober 2018

Grønspætten er en standfugl, der kun strejfer en smule omkring. Det er en meget stor og kraftigt bygget spætte med et langt og stærkt næb. Den er let at kende fra andre spætter på den grøngule fjerdragt. De to køn er næsten ens, men hannen har en rød skægstribe kantet med sort, hunnen har en helt sort skægstribe.
Grønspætten holder mest til i lyse løv- og blandeskove, men forekommer også i nåleskove. Den fouragerer mest på jorden, hvor den hopper afsted i typisk opret stilling på jagt efter myrer, som den tager med sin lange, klæbrige tunge. Om vinteren med tykt snelag graver den sig ned til de røde skovmyrers tuer, ligesom den opsøger frønnede stubbe, som sønderdeles under jagten på myrer og andre insekter. Med al den hakken og banken skulle man tro, at spætten fik hjernerystelse. Imidlertid bevæges overnæbbet ret frit i forhold til kraniet, hvorved stødene ikke forplanter sig direkte fra næb til kranium, men gennem mundloftets knogler. Desuden ligger hjernen godt indesluttet i et knoglevæv af en svampelignende opbygning.

MINDEORD OM JENS PEDERSEN

født 16. juni 1929, død 2. september 2017

Jens Pedersen, Tengedal 24, døde i september 2017 efter lang tids svær sygdom.
Han var initiativtageren til stiftelsen af lodsejersammenslutningen, men var aldrig formand herfor, da han samtidig deltog i bestyrelsesarbejdet for Nordjysk Fåreavlerforening.
Dog var han ordstyrer ved mange generalforsamlinger og leverede flere, vigtige artikler til bladet, som dengang hed Hammer Bakker-Nyt og (som i parentes bemærket) udkom 2 gange om året!
Han var yderst aktiv i arbejdet for lodsejersammenslutningen og blev da også udnævnt til æresmedlem i år 2000 ved 10 års-jubilæet.
Personligt har vi haft stor glæde af Jens Pedersens rige erfaringer med fåreavl, altid var han parat med gode og effektive råd, når det brændte på.
I anledning af dette mindeord har vi med tilladelse fra hans enke, Jytte Margrethe Pedersen fået lov til at bringe uddrag af flg. artikel fra Årgang 1, blad nr.2 fra 1991: "Skovgræsning", et emne, der stadig er højaktuelt.

Ære være hans minde!

SKOVGRÆSNING

Historisk udvikling

"Skovgræsning" eller "Renholdelse af kulturer" er begreber, vi jævnligt møder såvel på tryk som i tale.
Skovgræsning var en almindelig driftsform i stenalderens bondekultur, og det var ikke hensyn til skoven, som begrænsede afgræsningen, men i højere grad farer, som lurede i skoven.
I middelalderen blev træ lokalt en mangelvare, som medførte begrænsninger i skovgræsningen. I 1400-tallet blev det således forbudt at holde geder i skoven, idet det navnlig er disse dyr, som gør stor skade på træerne.
Det lykkedes imidlertid ikke at få gederne ud af skovene før omkring 1680. På det tidspunkt var det svinene, der gjorde størst skade i skoven, dels ved barkgnavning af selv ældre træer, dels ved ødelæggelse at mange nye, unge planter enten ved at rode dem op eller ved at æde dem.
Ved Chr. V's 3. skovforordning i 1687 blev det påbudt, at alle svin i skoven skulle være ringede (trynering, agraffer).
Dette påbud blev næppe overholdt, for man umuliggjorde svinenes fodersøgning og -optagelse ved ikke at kunne gennemrode jorden. Idag regnes en del af vore bøgebevoksninger fra omkring 1860-1880 at være frembragt som "svineforyngelser".
Kvæget var også meget almindeligt i skovene i 1700 1800-tallet, og da gederne og svinene nu ikke længere udgjorde den store trussel mod ødelæggelse af fremspirende planter o.a., var det kvæget, man havde opmærksomheden henledt mod.
I 1781 fandt man det nødvendigt kun at tillade afgræsning ved husdyr i kronens skove, og da kun hvis det kunne ske uden skade for opvoksende træer.
For de private skoves vedkommende udstedtes Skovforordningen af 27. september 1805. Den påbød hegning af udskiftede skoveinden 3 år fra udstedelsesdatoen, og at der ikke længere måtte græsses i skovene med kreaturer.
Der var dog enkelte undtagelser såsom små, fritliggende skovstykker og skovenge, og svin måtte holdes i skovene.

Afgræsning med får

De fleste "skovfolk" har vel efterhånden hørt om anvendelse af får som redskab i skoven.

Fårenes spændvidde som art har muliggjort tilpasning til forskellige klimaforhold og dermed plantesamfund. En forudsætning for at udnytte deres muligheder ligger i at kende deres typiske og afvigende adfærd under forskellige betingelser.

Med den store vidde i såvel tilpasning som adfærd hos fåret har mennesket op igennem tiderne bragt mange, forskellige produkt- og produktionsegenskaber for dagens lys, ved avl gennem brug af såvel genetisk betingede som tillærte egenskaber og adfærd. Dette kommer tydeligt til udtryk ved, at vi i Danmark har 23 fåreracer.

Pasning og tilsyn

Ved anvendelse af får er det vigtigt, at passe fårene ordentligt, de skal være i god kondition og sunde. Det er vigtigt at kunne vurdere fodermængde og -værdi i tilstedeværende vækster, som ønskes fjernet. Det gælder ikke om at holde jorden sort i kulturen, men om at holde uønsket vegetation i ave, og fårene skal altid have adgang til mineraler. Erfaringer viser, at kulturpleje med får kræver grundigt tilsyn, og her er det især nyttigt at kende dyrenes adfærd. Græsningsperioderne synes stærkt påvirket af dagslyset således, at fårene begynder græsning ved soloppgang, holder pause midt på dagen og afslutter eftermiddagsgræsningen ved solnedgang. Skal fårene gå ude hele året skal der vinterfodres og huskes tilskud af mineraler og vitaminer. Afhængig af græstilbud og græsningsperiodens længde bestemmes antal dyr/ha. 5-8 får/ha vil være passende de fleste steder i Hammer Bakker, men bruges periodisk on/off-græsning kan anvendes 30-40 får/ha/græsningsperiode.

Fårene har en spaltet overlæbe, og derfor kan de afgræsse meget tæt til jorden. Under gode græsningsforhold er de stærkt selektive græssere for både plantedel og -art. Man siger, at lår helst vil æde de plantedele, der er groet natten før. Den karakteristiske, nlppende og selektive foderoptagelse kan være forklaring på, at får ikke så ofte som kvæg optager fremmedlegemer. Generelt synes får at foretrække tokimbladede planter fremfor enkimbladede, mens det er omvendt for kvæg.

Anvendelse

Den mest anvendte race i kulturer er Shropshire, men også Leicester og texel anvendes. Når der tales om raceegenskaber, vover jeg den påstand, at der er større forskelle individerne imellem end racerne imellem, altså tro ikke af f.eks. Shropshire aldrig æder af træerne! Husk af et fårs adfærdsmæssige reaktion kan påvirke andre får, så viser der sig en "træbider" i flokken sg den væk øjeblikkeligt

Da der ofte kun er nuanceforskelle mellem fårs normale adfærd og ændringer som følge af et foderskift forudsættes godt kendskab til dyrene som individer, god iagttagelse og hukommelse for at kunne gribe ind i rette tid. Fårene kan være et godt redskab i skovdyrkningen, og der er vel større fornøjelse i at sælge slagtelam end i at betale for sprøjtemidler, men färehold kræver en viden om dyrene, så i nogle tilfælde, var det måske en idé, at træffe aftale med en fåreavler om pasning og afgræsning i kulturene.

Jens Petersen

Artiklen kan læses i sin helhed på hjemmesiden www.hammer-bakker.dk under menupunktet Årsskrift/Årsskrift 1991 Nr. 2

Skitse af Una

Vestbjerg afdeling
Bakkelyvej 2A
9380 Vestbjerg
Tlf. 9870 4900

Vodskov afdeling
Vodskovvej 43
9310 Vodskov
Tlf. 9870 5500

Nordjyske Bank
det sikre valg

Café · Bageri
Butik · Savværk

I HAMMER BAKKER

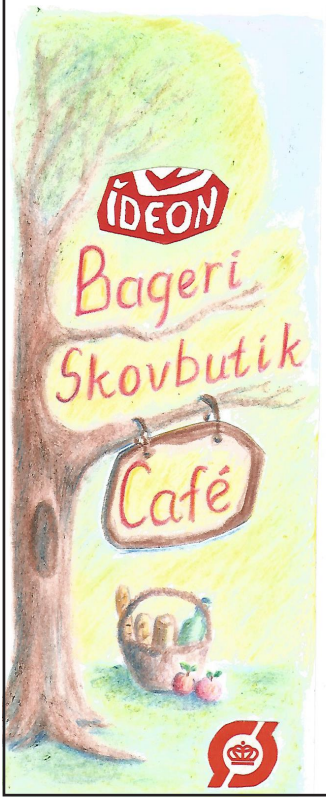

ÅBENT DEN 2. WEEKEND I HVER MÅNED KL. 10-18

Undtagelser forekommer, se derfor venligst på hjemmesiden under kalender

WWW.IDEONSKOVBUTIK.DK

SØHUSEVEJ 46
9380 VESTBJERG
TLF. 96 38 30 33

ideonskovbutik@hotmail.com

Advokataktieselskab
KRAGBAK EUROJURIS OLESEN

Erhvervsadvokater - Familieadvokater
Forsvarsadvokater

HAMMER BAKKER:
Tage Kragbak, advokat (H)
21 78 70 99 - tk@kragbak-olesen.dk
Ørndal, Vesterbæk 70, 9310 Vodskov
57°08'02.26''N - 10°08'02.26''Ø

AALBORG:
Advokataktieselskab **Kragbak & Olesen**
96 31 88 00 - advokat@kragbak-olesen.dk
www.kragbak-olesen.dk
Gabels Torv 5, 9000 Aalborg
57°02'52.18''N - 9°55'32.88''Ø

*Vi er på **din** side*

Langholt Grafisk . 51 96 73 47

ISSN:2446-3922